

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
sajdati do ponedeljka pred izdajo do-
točne številke vpslati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inzerate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—,
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—,
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu je cena po-
sebnostno znižana.

Štev. 20.

V Ptuj v nedeljo dne 5. oktobra 1902.

III. letnik.

Volitve za deželni zbor.

Nove volitve za deželni zbor se nam približujejo. Kmetje bodejo volili dne 4., trgi in mesta pa dne 7. novembra; vsi veleposestniki, kateri so kot taki na Štajerskem zaznamovani, pa volijo dne 11. novembra.

Kakor nam je pač vsem znano, volijo volilci v trgih in mestih, potem gori imenovani veleposestniki svoje zastopnike po direktni volilni pravici. To je tako, da volijo volilci teh skupin svoje zastopnike sami. Kmetje pa, in s temi se hočemo najbolj baviti, so primorani voliti prej druge može iz svoje sredine, in ti še le potem volijo na določeni dan poslance. K temu se pokličejo v bližnji trg, oziroma v bližnje mesto.

V kmečkih občinah volijo volilne može vsi tisti, kateri imajo avstrijsko državno pravico, toraj tuji ne. Vsak, kdor hoče voliti, mora imeti tudi v svoji občini volilno pravico. Plačevati mora najmanj deset kron davka. Ta davek se mora plačevati državi. Ženske so od volitve izključene. Ako je katera ženska sama posestnica in hoče svojo volilno pravico izvr-

ševati, mora dati kateremu možkemu v to svrhu pooblastilo. Voliti pa smejo tudi vsi duhovniki, vsi uradniki in vsak, kdor ima ime dohtar.

Da se pa vršijo vse volitve po nekakem redu, mora vsaki občinski predstojnik sestaviti imenik vseh volilcev, ter ga poslati na c. kr. okrajno glavarstvo. Tukaj se pregleda in pošlje občinskim predstojnikom nazaj. Tako se lahko pripeti, da se marsikateri, ki ima pravico voliti, izpusti. Zato se svetuje vsakemu, kateri hoče voliti, da se poprej zato briga ali se je vpisal redno v imenik volilcev ali ne. Ako ne bi hotel občinski predstojnik ustreči želji, pritožiti se je volilcu na c. kr. okrajno glavarstvo. Toraj dragi kmetje, pazite prvič ali ste vpisani v imenik ali ne. Mogoče bi bilo tudi, da se je tudi tak vpisal, ki nima volilne pravice. Tudi proti takemu postopanju se mora odločno nasprotovati, tako da bodejo zares volili samo tisti, kateri imajo pravico voliti. Toraj videli smo kdor sme voliti, videli smo, kako se voli zdaj pa si hočemo malo ogledati

koga bomo volili.

Dragi kmetje! Resni časi se približujejo, treba

Spomini na vojaško službo.

(Dalje.)

Soldačke Eve.

Pravzaprav ni nič čudnega, da se nismo ravnali po Cepinovemu nauku. Kateri pravi mož le neki more izhajati brez ženske? Še celo stari fajmoštri imajo gospodinje, ne pa gospodarje.

Da je ženska zelo potrebna stvar božja, uči nas že krščanski nauk. Naš oče Adam ni mogel sam živeti niti v prelepem rajju (paradižu), kjer je imel dovolj vsega, kar mu je le srce pozelelo; kako pa bi naj potem brez družic životarili v solzni dolini ali v pusti kasarni!

Ko je bil Adam še samec, se mu je od dolgega časa grozno zehalo. Stvarnik se ga je usmilil in mu iz rebra za kratek čas naredil lepo Evo.

Nam vojakom ni lomil nebeški oče reber, da bi iz njih izrezaval ženske, za nas jih je bilo v mestu že popolnoma dosti. Iz vsake oštarije gledala je ta mladimi korenjaki jedna natarica (kelnarica),

jedna kuharica in najmanj jedna dekla. Skozi kuhinjska okna boljših hiš pošiljale so vroče poglede rudečelične deklice, prepasane z lepimi belimi predpasniki, njih mične glavice so pokrivalo snežno-bele peče (havbe). Pred stanovanji manjših obrtnikov in delavcev našli smo premnogo cvetočih mladenk, iz kojih oči je bilo razločno brati: „Te ne zanimam jaz, rožica? Ne pusti me oveneti, marveč vzami me k sebi!“

Ali je to kaj slabega? Gotovo ne! Kakor Bog ni ustvaril Eve zato, da bi se morala sama klatiti po rajju, tako tudi niso njene sedaj živeče hčerke na svetu, da bi počasi odcvetele in postale fihposovske tercijalke. Razun tega so vojaki sami lepi izbrani možje, kaj slabega ne pride v vojašnico. Tudi se večina od njih po dosluženem vojaškem času oženi, vsled česar ni nič posebnega, ako upa najti marsikatero pošteno deklo svojo srečo pri brhkih soldatih.

Deklet imajo vojaki na izbiro. A smola je, da se punce ne dajo kar meni nič tebi nič izbirati, ampak vsaka hoče hitro postati „žena poročena“. Zato

bode zopet odločiti, kdo vas bode zastopal v deželnem zboru!

Ako tako pregleduješ kmet vse zadnje klerikalne časopise, glej jih no, kako so zopet prijazni s teboj. Ta ti piše: bodi naroden, drugi: ne daj se pregovoriti, tretji: bodi — veren, bodi pravi katoličan!

Vsi klerikalni časopisi pa ti pišejo, da bi jih ubogal. — Vidiš no, kam pes tace moli?! Vsi so sedaj s teboj sladki, ker te hočejo pridobiti na svojo stran!

Koga bode te volili?

Pred šestimi leti so bili izvoljeni od slovenskih kmetov v deželni zbor sledeči „kmetje“: Advokat dohtar Jurtela, advokat dohtar Dečko, advokat dohtar Serbec, advokat dohtar Rosina, župnik Lendovšek, župnik Žičkar, profesor Robič in veleposestnik Vošnjak.

Toraj štiri dohtarji, dva župnika, en profesor in en veleposestnik!

Kaj ne, dragi kmet, to so pravi kmečki zastopniki? Samo eden, namreč gospod Vošnjak je veleposestnik, toraj mož, kateri ve kaj trpi kmet. Drugi vsi pa so dohtarji, dohtarji, ki imajo samo tožbe v mislih, župnika, katera bi morala imeti skrb za duše svojih faranov, in en profesor! — Samo eden je, čeprav gosposki — kmet!

In kdo je vsemu temu kriv? Vi kmetje, vi ste temu sami krivi, vi ste si nakopali to vse na vaše glave, vi ste to povzročili, da, vi ste zakrivali s a mi vašo nadlogo. Kmet, kateri voli za svojega zastopnika dohtarja, župnika, profesorja, kmet, kateri izroči svoje pravice ljudem v roke, ki ga pri vsaki tožbi pošteno gulijo, ta kmet je — prosimo ne zamerite nam — ta kmet je brez pameti!

Kaj, ali postane človek še le tedaj pameten, ko je imenovan za dohtarja, za župnika, za profesorja?

se najrajši udajo starim vojakom, ki gredo skoraj na dopust (urlaub) in pa takim, ki imajo upanje dobiti koj po dosluženi vojaških letih dobro službo ali kakšen obrt. Kdor ne more loviti družic s sladkim upanjem na mastno službo, jih pa vabi na svoj lepi in veliki „grunt“, katerega mu hočejo stariši v kratkem prepustiti. Zato v kasarni kar mrgoli bogatih veleposestnikov, škoda je le, da se njihova posestva navadno ne razprostirajo na naši zemlji, marveč visoko nad nami po bledem mescu.

Kakor so bile deklice izbirčne, tako tudi mi nismo bili s vsako zadovoljni. Da bi moralo postati deklica njegova žena, tega sicer ni želel skoraj nobeden. Tudi nismo zahtevali velikih posestev, visokih hiš ter stotakov in tisočakov, ampak brez malo izjem smo bili popolnoma zadovoljni, če so „neveste“ imele žive oči, lepa lica, urne pete in za vsako silo nekaj kronc pripravljeneh ter če so znale dobro kuhati in s pijačo pametno ravnati.

„Vojaki si ja sami kuhajo“, si zdaj misliš, draga bralka. Soldati res ne potrebujejo kuharic, toda v mestu živi veliko imenitnih gospej, ki si nočejo pri

Kmet naj voli — kmeta!!!

nikdar pa dohtarja, župnika, profesorja. Pred šestimi leti so vam vaši dohtarji prej, ko so bili izvoljeni obečevali zvezde z nebes, rekli so, da vam bodo dejo v vsakem oziru pomagali. In kaj se je zgodilo? — Par let so bili v deželnem zboru, potem so se sprli radi narodnosti s zastopniki Srednjega-Gornjega-Štajerja, in potem — no, potem so ostali več kakor tri leta doma! Prirejali so shod na katerih so vam v obličje lagali, a — v deželni zbor pa ni šel nobeden! Kako pa se bode kaj za storilo, ako ostanejo vaši zastopniki doma? Ako bi imeli kmete za vaše zastopnike, no, potem ti poslanci gotovo ne bi bili ostali doma; pa seveda, kmetje — preneumen za poslanca, tako rečejo vsi ti gospodje! Dobro, ako je kmet preneumen za poslanca, zakaj pa ni preneumen za plačilo? Tako si jim dosti pameten dragi kmet, kjer je treba plačati, kjer pa je treba zagovarjati tvoja plačila, kjer bi si lahko olajšal tvoje stališče, tam si tem gospodom — preneumen!

Pa ni res! Gotovo so med vami kmetje, kateri možje, kateri znajo tako dobro govoriti, kakor vsi gospodje, sploh pa ni treba da bi bil poslanec vrsten govornik, treba je samo, da pove, kaj hoče. Da bi vi vedeli, sicer pa itak morda veste, kaj marsikateri dohtar ali župnik pri govoru jecla.

Toraj kmetje, kje je vaš ponos? Ali ni med vami zares nobednega, kateri bi bil za poslanca?

Klerikalni „Slovenski Gospodar“ piše v svoji prilogi v „Naš Domu“: „V prihodni številki bomo naznanili slovenske kandidate!“

Tako toraj — klerikalno glasilo bode vam naznanilo — vaše kandidate?? Ali veste koga bode naznanili? Mi vam povemo že danes! Naznanili vam bodejo ravno iste kandidate, kateri so bili

ognjišču mazati svojis lepih ročic; tem toraj kuharic vojaške neveste.

Da pokažejo ženinom, kako dobro bodo znale skrbeti za njihove želodce, nosijo jim za poskušanje klobase, pečenko, potico in sploh vse boljše jedi, katere dobavljajo za južino ali večerjo.

Večkrat se tudi zgodi, da gospodov pes ali gospodičina muca ukrade kak boljši prigrizljaj. V mestu pa je „živad“ bolj „manirlih“ nego na kmetih. Zato tatinski kužek ali kradljivi maček skoraj nikoli ne pojje ukradenih jedi; pes in mačka samo „uzmita“ kuharica pa da vzete reči svojemu ubogemu soldatu, ki mora dan za dnevom grizti trdi komis in suho govedino.

Vojaki tudi niso vinski kupci, da bi morali imeti ženske, ki se razumejo na kletarstvo. Takih res ne rabijo, za njih je dosti, ako imajo toliko pameti, da spoznajo, kako krvavo potrebuje vojak po težkih vojnih požirek dobrega vinca ali kupico hladnega piva. Hvala Bogu, po svetu je še zmira dovolj usmiljenih ljudi.

Dobrosrčnim deklicam, ki so vedele, da je žep

se da
nazu
tar s
miljo
mogo
župn
gosi
velez
Koro
dosti
prisi
posta
ta k
radi
celo
muje
da V
v zbe
tri le
storil
bode
zdaj,
v Gr
kaj ž
mi
zares
tvoj
voli
„Šta
može
stori
napa
usmi
„krš
nikar
„nob
da d
„To
sebn
in i
ribice
včas
ki ga
ima
ne iz
hoče
daške
ljubša
pame
zlata

sedaj vaši zastopniki! Dohtar Jurtela se je že sam naznanil! Drugi pa bodéjo zopet: dohtar Dečko, dohtar Ser nec (sicer pa že ima dohtar Ser nec malone 1 milijon „svojih“ žuljev v posojilnici shranjenih, toraj je mogoče, da mu ni več za poslanstvo), dohtar Rosina, župnik Lendovšek, župnik Žičkar, profesor Robič. Za gospoda Vošnjaka ne vemo, ker on je kakor povedano veleposestnik, mogoče pa, da nastopi za njega velevezasluženi gospod urednik „Fihposa“ častiti gosp. Koročec sam za kandidata! Lendovšek je že tudi dosti debel, toraj mislimo, da se tudi ne bode dal prisiliti za poslanca. Čisto gotovo pa je, da bodejo postavili klerikalci tudi kakega kmeta za kandidata, ta kmet pa bode seveda grozni klerikalec in samo radi tega postavljen, da bi vas zmotili. Znabiti bode celo klerikalni kmet Rošker kandidiral.

No, bodedo videli!

Dragi kmetje, kaj — ali se ti gospodje ne sramujejo zdaj zopet stopiti pred vas? Ali jih ni sram, da Vam zdaj lažejo ti „kmečki“ poslanci, da hočejo iti v zbornico, samo ako jih bodede zopet volili? Več ko tri leta niso bili v Gracu, vseh šest let niso ničesar storili, zdaj, ko bi bili radi zopet zvoljeni, zdaj pa bodejo rekli: „Ljubi, ljubi kmet, le voli nas zopet, zdaj, ja zdaj smo si premislili, zdaj pa gremo gotovo v Gradec, zdaj bodedo vse za tebe storili, vse čisto kaj želiš, mi ti bodedo pomagali, mi smo Slovenci, mi smo kmečki prijatelji, nič ne škoduje, ako smo zares sami dohtarji in župniki, profesorji, mi smo za tvoj blagor vneti, navdušeni — ljubi, ljubi kmet — voli nas zopet!“ —

A „Štajerc“ pa — dragi kmet, kaj ti kliče „Štajerc“?

Kmetje! naznanite s a m i „Štajercu“, katere može hočeti imeti za svoje poslance, in „Štajerc“ bode storil vse, kar je v njegovi moči, da bodejo na Spod-

napajati delo krščanskega usmiljenja, smo pravili usmiljene sestre. Po poklicu so natarice. Kot „krščanske“ služabnice ne delajo svojim gospodarjem nikake škode; one po dnevi gospodom malo bolj „nobel“ natakajo in tako se do večera toliko prihrani, da dobi izmučeni vojak nekaj požirkov zastonj.

Prave „sorte“ vojak pa ne bode nikoli rekel: „To je moja nevesta“; za te vrste žensk ima posebno imena, ki natanko kažejo njihovo vrednost in imenitnost. Bogate neveste imenuje „zlate žubice“. Tistim, ki mu razun jedi in pijače dajejo še kakšno kronco, pravi „srček sreberni“. One, ki ga razveseljujejo samo z boljšo hrano in pijačo, imajo za „usmiljene sestre“. A skope ljubice, katere ne izpustijo iz rok „ne dnarca in ne blaga“ in katere ne pustijo z vojaki le na sprehod (špacir) hoditi, so „sol-ške preklje (palice)“.

Vsakemu izmed bralcev je gotovo dobra jed bliša od navadne palice; par svetlih kron ima slehern kmeten človek rajši, ko slano klobaso in za mošnjo bi še norec prej prejel, nego za skledico srebra. Zato pa ne gledajte preveč debelo, ako vam

njem Štajerskem zvoljeni za kmečke poslance možje, katere ste si vi sami izbrali!

Mi vas toraj prosimo v lastno vašo korist, povejte koga hočete imeti, potem bodedo videli, ali že bode enkrat konec dohtarskega in farskega poslanstva, ker smo popolnoma prepričani, da nam ne bodede naznanili nobednega dohtarja, nobednega župnika, nobednega profesorja! Le pogum, korajžo, dragi kmetje, puška se ne sme vreči tako hitro v koruzo! Pišite nam koga hočete in vse se bode dalo doseči!

**Naj dohtarji svoje tožbe kovajo,
Naj župnik za kmečke duše skrbi,
Da kmetom pa boljše postave se dajo,
Za to pa naj kmetje skrbijo — sami!
Kdor hoče po stari navadi živeti,
Naj voli si župnika, dohtarja spet,
A kateri za boljšo bodočnost so vneti,
Za te kot poslanec naj voli se — kmet!!!**

Našim kmetom.

Dalje.

Ne smete mi zameriti, da danes pišem nekaj političnega, pa veste, je že tak, ako človek vidi, da se kmet povsodi goljufa, potem mu vendar jeza skipi.

Zadnjič sem bral klerikalni časopis — nekdanji je bil liberalen — po imenu „Domovina“, in ta časopis piše, da je v Celju „skupaj stopil“ ožji odsek štajarskih zaupnih mož že 12. septembra, da bi se posvetovali o pripravah za volitve.

Bral pa sem tudi „Narod“ in tam piše tudi neki zaupni mož iz Celja dne 23. septembra 1902: „Nam zaupnim možem ni nič znano o kakem ožjem odseku, ker takega nikdar izvolili nismo, pač pa smo videli dne 12. t. m. strašiti krog „Narodnega

povem, da vojaška ljubezen ni posebno trdna, da se trudi vsak vojak, dobiti „zlato ribico“ ali vsaj „srebernega srčka“ in da imajo navihani soldati kar po dve ali pa celo po tri ne-vest, kakor nam pravi narodna pesem:

„Prva je kuharica,
Druga je kelnerca,
Tretja je ljubica
Moj'ga srca.

Prva mi jesti da,
Druga mi piti da,
Tretja bo z mano
Šla pred oltar.“

Tudi ni nič čudnega, če se vojaki dandanes ravna po ne posebno poštenih besedah, s katerimi so v dobrih starih časih poročali rokovnjaški (roparski) glavarji svoje podložnike:

„In nomine patre
Vzemi jo na kvatre,
Če boljšo dobiš,
Pa to zapustiš!“

doma“ nekaj starih fajmoštrov, ki spadajo že davno med staro šaro in ki zamorejo pri volitvah morebiti nagajat, ne pa kakega omahujočega volilca pritrirati na volišče. Tem gospodom so se klanjali naši nazivopravki — dr. Ser nec je bil edini tako pameten, da se tisti dan ni pokazal ali pa menda ne pripada tistemu namišljenemu ožjemu odseku! (Opomba tiskarjevega učenca:

„Sem slišal zvoniti,

Je pravil poljanec,

Da noče več biti

Dohtar poslanec!“)

Mi protestujemo proti takemu teptanju svojih pravic in če naj že obstoji kak ožji odsek, čegar potrebe ne odrekamo, hočemo ga izvoliti sami, da vemo, kdo je ud istega, ter ne pripuščamo, da bi si tako v enomer določali ožje odseke morebiti bivši poslanci sami ali pa kdo drugi. — Takega odseka ni in ga ni in mi ne bomo priznavali nobenih njegovih sklepov!“

Vidiš ga no, tako so toraj sklenili kmečko voljo. Jojmeni!

Sklepali pa so jo tudi v Ptuj!

Na dan 20. septembra so bili povabljeni občinski predstojniki celega ptujskega okraja k okrajnemu zastopu, da bi se tam podučili o vojaških rečeh! Ta poklic je bil podpisan od predstojnika okrajnega zastopa gospoda „profesorja“ Zelenika. Seveda so prišli vsi, ker se je vsaki bal, da bi si nakopal, ako nebi prišel, kako kazen na glavo.

Dobro! predstojniki so odišli domu a par dni pozneje so dobili zopet „povabilo“, podpisano tudi od gosp. „profesorja“ Zelenika, da naj pridejo dne 25. septembra v Ptuj in sicer v „Čitalnico“ — v gornji „štok.“ Dobili pa niso tega povabila napredni predstojniki, dobili so je samo tisti, na katere „se sme človek zanesti!“ Pa ne le predstojniki, tudi občinski svetovalci i t. d. so dobili taka povabila. Ker je bil podpisan gospod „profesor“ Zelenik, je vsaki mislil, da se stvar tiče zopet kake zadeve v okrajnem odboru. Na politično društvo po imenu „Pozor“ se ni nihče oziral, mislili so pač vsi, da se bodejo opozarjali samo na važne občinske reči. A glejte kmetje, tudi ti izvoljeni predstojniki niso hoteli vsi priti, ker so si mislili: Kaj pa bomo zopet v Ptuj? Nekateri pa so vendarle prišli. Jojmeni kaj je bilo? Nič od občinskih zadev, samo volitve deželnih poslancev. Pa zopet sami klerikalci! Seveda ni manjkal pri tem zborovanju gospod „hofrat“ Ploj. Tokrat je govoril jako kratko zato pa grozno — „jedernato“. Gospod župnik Šuta od svete Marjete, saj ga poznamo, je tudi govoril. Bog nam pomagaj, tudi Kukovič, nadučitelj s Polenšaka. Gospod Kukovič, zakaj pa so se vam smejali predstojniki? Celo Miha Brenčič je pokazal svojo govorniško nadarjenost. Tam zadi v kotu pa je stalo vse polno kaplanov. Govorilo je tudi mnogo drugih in vsi za „vero, dom, cesarja.“ Naposled so sklenili, da sploh drugače ni mogoče, kakor da mora biti gospod dohtar a d v o k a t (odvetnik) Jurtela zopet deželni poslanec za ptujski in rogački okraj.

Dohtar se je branil nekoliko časa tega, pa saj je morda znano zakaj: Vse samo na videz! Potem pa grozno rad sprejel „zaupanje“ svojih klerikalno-kmečkih volilcev. Gospod „profesor“ Zelenik, jaz pa vprašam, zakaj pa niste povabili k temu zborovanju enega naprednega občinskega predstojnika? Gospod „ruski profesor“ Zelenik, za pa ste se držali vi tako sladko, ko je neki kaplanček zaklical, naj bi bili vi za poslanca? Sami klerikalci, sami župniki, sami kaplani, sami dohtarji, en par nafarbanih predstojnikov — in ljudski kmečka volja se je sijajno sklenila od političnega društva po imenu „Pozor“ v ptujski čitalnici gornjem „štoku.“ No, bodem videl, kaj porečejo temu naprednjaki!

V Celju kmečka volja sklenjena od župnikov kaplanov, v Ptujju kmečka volja sklenjena od dohtar in kaplanov, dragi kmet, zdaj pa že lahko vsaki večer mirno spat! A kako bode jutro? Dohtar, pa nič drugega kakor dohtar, nazadnje župnik ali celo kaplan — oh srečen kmečki stan!

Nemška šola v Ljutomeru.

„Slovenski Gospodar“ piše: „Želel bi si mogočnega leva in bi stopil na najvišji prostor tomerske okolice ter zaklical tako gromovito, kakor zarjove lev v puščavi, da bi se vse treslo.“

Ljubi „Gospodar“ zakaj pa raji ne tuliš?

Zakaj bi tako zarjovel? Glejte ga no kmalo radi tega, ker je v Ljutomeru nemška šola, šola, tera da priložnost tudi slovenski kmečki mladini, se nekaj tujega jezika nauči. Kmetje, ali zares nimate, da je otrok, kateri se v mladosti nauči drug jezika, radi tega Nemec, ali kakor pravi „Gospodar“ nemčur? Dobro, zakaj pa niso „gospodje“ v vaših suknyah Nemci in nemčurji in vendar zna vsaki polnoma nemški jezik? „Gospodar piše nadalje: „nam ugovarja, češ revež sem, imam veliko otrok nemški šoli pa mi otroka oblečejo“. Zakaj ga ne oblečejo v slovenski šoli? Ljubi „Gospodar“ ali te ni sram, da predbacivaš dobrim ljudem, ker se uboge, nage dece usmilijo, in kateri jo oblečejo to dobrosrčnost?

V Črešnjicah je sklenil pred par dnevi celjski občinski odbor, da se mora poučevati v 4. in 5. razredni ljudske šole v nemškem jeziku in glejte, kdo je protivoval? — Nasprotoval je edino le gospod župnik — Sušnik, veleznani prijatelj „Štajerca“. Toraj drugi občinski odborniki so bili za poduk velevačnega drugega jezika, samo — župnik ne!

In ravno tako so sklenili par dni pozneje v Vrholjah. In sicer o sem najstodnišnikov, a „Gospodar“ pa piše: „Otrok tam vze (Op. uredn.: namreč v nemški šoli) je zrel za hudobijo, in je sin pogubljenja.“ Toraj so vsi ti občinski odborniki sklenili, da bodejo dali od svojih decu za hudobijo, za pogubljenje! Čudno pa je vendar le to, da dajo vsi grozno navdušeni Slovenci, vsi dohtarji, vsi slo-

velik
da v
nemš
tarsk
tisti,
nemš
ne?
radi
izme
da b
zorih
ski
pusti
vas z
„em
učila
bode
novali
možki
bode
za kn
zato
nega
da za
Dušna
za far
gospo
učitel
kakor
Kakor
marlji
njegov
radi i
Št. I
najde
ljivost
a se
vrniti
hotel
se je
niku
dučev
telju
vrnil
verjeti
prišel
pri so
vse st
nič ve
naduč
ljubez
rešil
bode

Velikaši svojo deco v nemške šole, čudno je to, da vsaki od teh gospodov pusti učiti svoje otroke nemškega jezika. Dokazov imamo dovolj! Toraj dohtarški otrok, profesorski sin, učiteljeva deca in vsi tisti, katerim so župniki „strici“, se morajo učiti nemškega jezika, kmečki otrok pa ne! Zakaj le neki ne? Dragi kmet, mi ti povemo odkritosrčno, samo radi tega ne, ker hočejo vsi klerikalci, da bi ostal izmed vseh teh samo ti pri svojem starem kopitu, da bi ložje potem s teboj gospodarili po farških nazorih!

Ne dajte se za nos voditi kmetje, v ljutomerski okolici in po celem Spodnjem Štajerskem, le pustite, naj se vaša deca uči nemškega jezika, mi vas zagotavljamo, da ne bodejo radi tega zrastle iz njih „nemčurji“, pač pa bode deca to, kar se je v šolah učila enkrat krvavo rabila v življenju!

Kmetje pozor! V nedeljo dne 5. Oktobra tega leta bode se vršilo zborovanje v Ormežu, kjer se bodejo imenovali klerikalni kandidati za deželni zbor! Kmetje v ormežki okolici, idite poslušat, in slišali bodete kaj se vam bode lagalo, in koliko dohtarjev hoče biti zopet voljenih za kmečke poslance!

Razne stvari.

Od bistre Savinje. Duhovniki so največkrat samo nato nasprotniki šole, ker ne bi radi imeli zavednega ljudstva; kajti dobro vedo in to tudi čutijo, da zavednost ne trpi tlačanstva, ona se ne da molziti. Črna slepota in nevednost pa sta najboljša priprava na farovške kleti, kašte in za globoki žep duhovnega gospoda. Nekteri duhovniki gledajo po strani delavno učiteljstvo, a tako nespametno pa ravna malokateri kakor župnik Časl v Sv. Lenartu nad Laškim Trgom. Kakor se bere po časopisih, deluje tam že deset let marljivo nadučitelj Knaflič, katerega so ljudje zavoljo njegove delavnosti v šoli in zaradi miroljubnosti praviti imeli. Župnik Časl je prišel pred tremi leti v Sv. Lenart ter je začel iskati prepir. Kdor hoče, ta najde. Tudi jo je prav dobro iztuhtal. V svoji nevoščljivosti je odvzel nadučitelju šolski vrt in sadovnjak, ki se je spekel, bil je tožen, moral je nadučitelju vse plačati in plačati blizu štiri sto kron stroškov. Tudi ni hotel hoditi v šolo veronauka podučevat. Nadučitelj je obrnil do knezoškofijskega konzistorija, ki je župniku ukazal, da mora hoditi v šolo veronauka podučevat. Knezoškofijski konzistorij je tudi nadučitelju obljubil, da hoče zato skrbeti, da se bode ponovno red, mir in sloga. Ali župnik ni hotel ti obljubi upoštevati, zato je delal še naprej proti šoli, dokler ni prišel v novo zanjko. Bil je namreč dvakrat tožen sodniji, ker je pa tam odpuščenja prosil, plačal stroške in obljubil nadučitelju pismeno, da ne bode več, niti proti njemu niti proti šoli delal, mu je nadučitelj odpustil in tožbe v znamenju kristjanske ljubezni odtegnil, ter svojega ljubeznivega soseda od obsodbe. Župnik Časl pa je menda mislil, da bode nadučitelj Knaflič vedno tako usmiljena dušica

in zato je na ta račun dalje roval. Pisal je toraj na okrajni šolski svet v Celje neresnično poročilo o šoli, misleč, da bodo z nadučiteljem kar leteli, ali o joj, grozna smola! Šolska oblast je poslala župnikovo pisanje nadučitelju, ki jo je poslal naravnost sodniji. Tu pa ni nič več župniku pomagalo, obsojen je bil, ker ni mogel ničesar dokazati, na 50 kron kazni in na višje stroške. Menda bode zdaj mir! Kaj še! Župnik se je obrnil še višje, v Gradec, da bi tam poskusil svojo srečo da bi očrnil nadučitelja, a zopet je izpodletelo. V Gradcu sicer niso hoteli nadučitelju izročiti župnikovega pisanja, ker so mislili, da bi se ta dva potem bolj sovražila, a nadučitelj si je znal drugače pomagati. Tožil je znovega župnika Časla, ki ni mogel niti najmanjše reči o nadučitelju dokazati, ker je on v šoli in povsod mož na svojem mestu. Da bi župnika rešil sodnijske obsodbe, je sam sodnik predlagal, naj da tožen župnik nadučitelju Knafliču primerno zadoščenje, naj ga prosi za odpuščenje itd. Nadučitelj Knaflič je takrat v to privolil in župnik Časl se je pri sodniji dne 22. avgusta 1902 zavezal kakor sledi: 1. Svojo pisanje na deželni šolski svet v Gradec v posebnem od njega in sodnika podpisanem pismu preklicati, obžalovati in nadučitelju vso čast priznati. 2. Svojo pisanje v časopisih za neutemeljeno, to je za neresnično razglasiti in nadučitelja Knafliča v treh časopisih namreč v „Domovini“, „Slovenskem Gospodarju“, in v „Učiteljskem Tovarišu“ za odpuščenje prositi. 3. Mesto kazni pri sodniji plačati nadučitelju 200 kron odškodnine. 4. Plačati krog 130 do 150 kron narastlih tožnih stroškov. Vse to se je že izvršilo, in svet je v minulih dneh strmел, kako more katoliški duhovnik tako hudobno črniti svojega bližnjega, da mora na zadnje na račun celega stanu tako sramotno očitno pokoro delati. Zviti pa mora biti ta Časl, da si upa obdolžitve kar iz trte izviti. Izvedeli smo, da je n. pr. med mnogimi drugimi obdolžitvami pisal proti nadučitelju, da je baje on dne 4. majnika ob 9 uri po molitvi pustil otroke v šoli same in da je odisel v Laški Trg ter se je opoludne vrnil, z otroci odmolil itd. Šolski otroci pa niso zato nič vedeli in preiskava je dokazala, da je župnik ta dan šolo pustil, ni prišel namreč veronuka učiti, in da je šel on, a ne nadučitelj ta dan v Laški Trg. Tako imenitno jo je znal župnik zasukati, a je zapletel sam sebe v zanjko. To je pač lep vzgled kristjanske ljubezni do bližnjega! Tudi je branil nadučitelju vodo jemati iz farovškega studenca, katero ima nadučitelj v posesti, zatorej je bil župnik tožen in tudi obsojen zavoljo motenja nadučiteljeve dejanske posesti. Vse župnikove obsodbe so znane ne samo ljudem daleč na okoli, temveč tudi nižji in višji gosposki, ki si riše lepo podobo o Št. Lenartskem župniku. Velika občina Jurklošter, je spoznala, da tiči v župniku Časlu neprijetno velika zvičajnost, a v nadučitelju miroljubnost, srčnost in pogum, če je napaden, in ker ta že 10 let deluje v občini zelo marljivo za blagor mladine, ga je občinski odbor v svoji seji dne 13. avgusta 1902 imenoval častnim občanom občine Jurklošter

ter mu je po posebnem odposlanstvu izročil diplom častnega občanstva. Ob enem je ta občina sklenila prositi deželni zbor štajerski, naj sklene za učiteljstvo novi pravični disciplinarni zakon, ker je dosedanji močno pomanjkljiv. Ali ni to največja nespamet, delati nemir, dajati ž njim slab izgled ljudem in povzročati sam sebi gmotno škodo? Ali je naš Odrešenik tako učil ljubiti svojega bližnjega? Toda le počasi! Jezusov nauk velja baje le za kmeta! Duhovnik, namestnik Kristusov, sme baje grizti in ščipati svojega bližnjega in ta mu naj zato reče: Bog plati! In če se ogrizeni in oščipani njegov bližnji postavi po robu ter spravi božjega namestnika v klešče, da morajo krone iz njega leteti, to njega ne more veliko boleti, saj bodo nespametne ženske tako imenovane vsake sorte „rože“ zanj nabirale denar, plačevale po 10 kron za križev pot, po 4 do 6 kron za pete maše itd. da se luknja v mošnjičku kmalu zamaši, doma pa te nespametne ženske stradajo. Ljudje tratijo čas, ter mislijo, da imajo zasluženje za nebesa, v svoji neumnosti pa ne vidijo, da so prav za prav le za sodnije denar župniku nosili. Tako zabitih ljudi si nekteri duhovniki najbolj poželijo in teh bode takrat več, kadar bode manj šol; zatoraj je njihova najslajša želja udrihati po šoli in učiteljstvu pri čem se nekteri pošteno opečejo, kakor je to pokazal župnik Časl. Na njem se je uresničil pregovor: „Hudoba in zvijača se sama kaznuje.“

Mraz. (Od Sv. Urbana pri Ptuj.) Čeprav smo imeli letos veliko sušo, je obetala pri nas ajda prav obilo žetev. Od 23. do 24. septembra pa je mraz pokončal vse, ne le ajdovsko žetev, temveč tudi druge poljske pridelke. Celo nižje ležeči vinogradi so mnogo trpeli.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 1. oktobra se je prignalo 57 konjev, 752 glav goveje živine in 415 svinj. Sejem je bil jako dobro obiskovan, cena dobra. Navzočih je bilo tokrat posebno mnogo kupcev z Nemškega. Prihodnji živinski sejem je 15., svinjski 8. tega meseca.

„Prava učiteljica.“ Dne 1. oktobra t. l. je pripeljala neka mati svojo hčerko v Ptuj, ter jo je hotela dati vpisati v nemško šolo, ker je bilo deklet do sedaj že več let v slovenski šoli. Mati je porabila zadnje svoje groše, da bi se naučila njena hčerka po dolgotrajnem slovenskem pouku tudi nekaj nemškega jezika. In glej neka učiteljica na ptujski slovenski šoli pa je na ulici (gasi) zakričala nad materjo: „Vaša hči mora iti v slovensko šolo, ne pa v nemško. Glej, glej, kako so klerikalne tudi nektre učiteljice! Zakaj pa se je učiteljica učila nemškega jezika? Ali bi bila vendarle brez njega postala „gospodična“. Bom poskrbel, da bodejo to zvedeli tudi gospodje, kateri imajo za take vročekrvne moči tudi nekako zdravilo! Jeli ti gospodičina, ti si se smela učiti nemškega jezika, kmečka hči pa se ga ne sme! Bog ve, ako nisi s kakim kaplanom v — sorodu!

Sv. Anton v Slov. Goricah. „Ljubi Štajerc.“ Prosim sprejmi to le: Dne 7. septembra je šla moja sestra Jozefa K. na pošto po „Štajerca“ in po svoje

pismo. Ker gospoda poštnarja ni bilo doma, je prišla dala gospa sama oboje. V tem času je pa prišel poštnar domov; in ji je vzel „Štajerca“ iz roke, vrgel ga na tla, in stopil na njega. S pismom je bil drugače; vzel ga je iz roke in ga hotel odpreti. Ne vem, kaj bi se bilo zgodilo s pismom, ako bi njega ne bila vzela Jozefa K. iz rok nazaj. Toraj ljubim „Štajerc“, tako se godi pri sv. Antonu tvojim naročnikom. Ako je oče naročnik „Štajerca“, sme tudi najmlajši sin ali pa kčerka po njega iti. Poštnar ako hočeš take sitnosti delati tistim ženam in dekletam, katere hodijo po „Štajerca“, bodeš moral nazaj v Župetince. Neustrašen naročnik!

(Opomba uredništva: Dragi gospodar, ponatismo Vaše pismo, kaj se bode žnjega skuhalo, bode slišali!)

„Svoji k svojim.“ Tako kričijo vsi slovenski kmetikalni listi, celjska „Domovina“ pa najbolj. Poglejmo kako se slovenski velikaši in voditelji tega gesla držijo. Znani slovenski milijoner, posestnik parnega mlina, g. Majdič v Celju naznanja in porablja izrek pri vsaki priliki. Vsako njegovo naznanilo in v začetku in na koncu z debelimi črkami zaznane besede „svoji k svojim.“ In res skoz ta izrek je gospod Majdič posebno pri slovenskih kmetih v Savinski dolini dosegel, da večinoma pri njegovih bodi si iz njegove železniške zaloge „Merkur“, bodisi iz zaloge njegovih mlinskih izdelkov kupujejo. Toraj kmetje se držijo gesla „svoji k svojim“. Dobre Vam hočem razjasniti. — Njegova prednika in posestnika omenjenega parnega Mlina takozvana Lucija Neff, doma iz Švice, katera nista bila Slovenca, sta imela vendar le da sta, toliko poštenost kupovala pšenico, rž, sploh vso žito od slovenskih kmetov, misleč si, no, ako kmet kupi od naju moč (melo,) morava mu midva na drugi strani pomagati in kupiti od njega njegove pridelke. Da sta dobila samo od teh slovenskih kmetov pridelke, sta dala pri vseh župnijskih cerkvah naznaniti, kateri dan kam naj kmetje svoje blago pripeljajo. Tako poštena sta ravnala dva Nemca. Kaj pa milijoner gospod Majdič kot Slovenec? On kupuje vso pšenico, pa tudi drugo žito na Hrvaškem, Ogrskem in v Slavoniji, naše štajerske pšenice pa niti ne pogleda. A naši govorijo temu milijonerju dobri! To je „svoji k svojim.“ In tako je izrek „svoji k svojim“ povsod samo vsek v oči. „Tvoje k mojim“ bi se boljše glasilo namreč le prinesi tvoje groše k mojim, potem bode več na mojem kupu! — In tako ravna Slovenec milijoner, ki ne potrebuje dobička, za Boga in lega, kako pa potem postopajo še le drugi, kateri je zares potreben kolikor mogoče visok zaslužek. Ogrsko že itak nam slovenskim kmetom na Štajerskem dosti škoduje, no in velikaši naši pa še porabirajo Ogre, Ogre, kateri bodejo nam avstrijskim nezavrljanom itak izsesali vso kri! To je „svoji k svojim!“ Štajerska pšenica

Vprašanje. Čudne, čudne tri reči iz kraja v katerem se prav slabo izhaja. Delj časa že opazujem te ču-

tri reči: 1. Kako je to, da tisti ljudje, kateri „Štajerca“ najbolj ogovarjajo in blatijo, ravno „Štajerca“ najbolj skrbno berejo, da vejo iz glave vse iz njega govoriti in vsako besedo napak obračati? 2. Kako je to, da so ravno vsi ti sovražniki „Štajerca“ tudi največji sovražniki svojega bližnjega, da so najbolj lakomni po tujem imetju, da znajo vsako besedo tako dobro zasukati, da voda na njihov mlin teče? 3. Zakaj ne marajo vsi sovražniki „Štajerca“ 7. sv. zakramenta, in raji rabijo divji, da celo žrebečji zakon, zakaj jim ni nobena žena, nobena deklica vredna poštenja? — Stari kmet. — (Opomba uredništva: Odgovor: ker so klerikalci!)

Od sv. Lenarta pri Vel. Nedelji. Dragi „Štajerc“! Kaj bi ti rekel, kaj je to, če kdo dela med ljudmi nemir da godrnjajo in preklinjajo? Gotovo sva obadva ene misli in bodeva rekla, to je greh, človek pa kateri greh dela je pa grešnik. Kaj bodeva dalje storila? Storila bodeva duhovno delo milosti. Duhovno delo milosti pa je če grešnike svari in nevedne uči. Dragi „Štajerc!“ Gotovo se čudiš, da so začeli od sv. Lenarta dopisi prihajati, kar se poprej ni nikoli zgodilo, dokler so gospodovali naš sivolasi starček. Ali sedaj je druga, naš bisernik so stopili v pokoj in dobili smo provizorja. Ta provizor je g. Caf, dekan od sv. Tomaža. Častiti g. Caf kdo ste Vi? Vi ste velespoštovani g. dekan tomaževski in tudi ob enem provizor lenarčki in občno ste pa namestnik Kristusov. Kdor pa hoče kogar nadomestovati, mora tako živeti kakor tisti katerega nadomestuje. Je toraj Kristus tako pridigoval, da so potem ljudje preklinjali in godrnjali? Ko bi vi le slišali kako zahvalo so Vam dajale Vaše ovčice, ko ste zadnjič pridigovali pri sv. Lenartu. Ali je morebiti Kristus grabil po svetovnih denarjih in nosil stotake v hranilnico? Dragi moj, tega Kristus nikdar ni delal! Saj Vas ne veže ljubezen do nas, da bi nas učili hoditi po stopinjah Kristusovih. Čisto nekaj družega je, ki Vas vleče k nam, to so namreč svetle kronice, v katere ste vi najboljše zaljubljeni. Če bi se dalo, potem bi Vi gotovo radi bili v celi dekaniji provizor. Le nekaj pomislite, potem bodete za dalje naprej gotovo drugače ravnali. Vem da mi bode, če ne tukaj pa na onem svetu hvaležni, da sem Vas tako lepo podneil. Ako pa se ne bodete poboljšali dragi gospod, pa pridem jaz in pa „Štajerc“ še z bolj ostro krtačo. Znabiti, še se da blato vendar umiti. Roko Vam poljubi vaš udani A. J. (Opomba uredništva: Dragi gospodar A. J. Bog ve, če se bode dalo blato umiti, ker je že prestaro!)

Propadla kmečka zadruga. Z Ljutomera smo dobili dne 29. p. m. sledeče pismo: „Kmetška zadruga katero so ustanovili klerikalci v Mali-Nedelji pri Ljutomeru, in katera se je bavila najbolj s sirarstvom je kakor že marsikatera druga — poginila. Tako se izgubi eno podjetje za drugim v prah, podjetje, katero je navadno ustanovljeno samo radi tega, da bi škodovalo trgovcem. Skoraj bodejo tej kmetški zadruzi sledili konzumi v Ljutomerškem okraju. Da bodejo vsem tem samo goljufani kmetje plačevali stroške,

to ne briga gospodov kaplanov nič! Ljubi „Štajerc“, Bog ve ali bode napočila v tej stvari vendar le enkrat našim kmetom zarja spoznanja! Eden, ki bode moral plačati.“ (Opomba uredništva: K temu ni treba nikakega pojasnila!)

Iz Laškega. V Laškem konzumu je g. načelnik ali „obman“ res prav pametna glava. Kakor sam trdi je bil enkrat na Dunaju in je videl „Hoftheater“ od zunaj. Zadnjič si je kar naenkrat nekaj novega zmisлил, ki bi dalo več zaslužka kakor konzum, in to je gledališče ali teater. Ker konzum tako slabo stoji, pa si je kaj tacega izmislil. Oj konzum kako si srečen, da imaš tako vrlega „obmana“ kakor je F. Rozman, kateri po nepotrebnem in za take otročarije denar izdavlje! Ubogi kmetje, ako bode, še en čas imeli tacega načelnika, potem bode vam in vašemu konzumu prehitro odklenkalo. Načelnik namreč po celi mesec na svojem posestvu dela, a v konzumu pa vsaki dan štiri krone plače dobi. Kadar je pa doma, pa za teater razkopava, zida in podira in zopet zida in maže, samo da le več denarja stane, in ko bode gotovo, bo pa namesto gledališča magacin za lončene piskre in tomaževo žlindro! Oj žlindra! Na svidenje, še pride več!

Smuk čez Vrh.

Chisholm v Ameriki. Prijatelj nam piše: „Dne 13. septembra t. l. zjutraj se je pripetila na železnici in sicer na progi Great Northern velika nesreča. Treščil je tovarni vlak v polne z rudo napoljene vozove, ki so bili zavrti, in sicer s tako silo, da se je lokomotiva in 12 tovarnih vozov naloženih z železno rudo prevrnilo v globoki jarek, napoljen z močvirjem. Vsi vozovi so bili malone popolnoma razbiti. Strojvodja (Lokomotivführer) je bil na mestu ubit, ker mu ni bilo mogoče skočiti dol, prej ko se je nesreča zgodila. Kurjač je pravočasno odletel na nasprotno stran in si rešil življenje. Škoda je velikanska. K sreči, da ni prišel poštni vlak o pravem času, ker bi bilo drugače na stotino nesrečnih potnikov. Ljubi „Štajerc“ naznani našim rojakom v lepi štajerski deželi naše prisrčne pozdrave z daljnih, tujih krajev!“

Zopet en konzum. Kmetijsko društvo v Poljanah nad Škofjo Loko je dne 24. prešnjega mesca pri deželnem sodišču naznanilo, da je — fuč! Tako je zopet eden klerikalnih konzumov poginil. A glej je no, kako so klicali od začetka, da društvo krasno uspeva, kako se širi celo tje v deveto vas! Sedaj pa se kaže to krasno uspevanje! V zadnjih devetih mesecih so imeli ti zapeljani reveži 4500 K izgube! Med tistimi, kateri imajo tirjati, se nahaja tudi slaboznana „Gospodarska zveza“, ki je temu konzumu preskrbovala kavo in sladkor. Njen zastopnik se je še zadnje čase trudil, da bi vsaj prepečil za „Gospodarsko zvezo“ zgubo. Hotel je namreč odbornike konzuma pregovoriti, da bi za svojo društvo podpisali primerno dolžno pismo. Ti možaki pa, ki so že bili poprej za ponesrečeni konzum podpisali 24 tisoč kron, v tem slučaju „Gospodarski zvezi“ niso hoteli iti v past, na kar je ta z dolgim nosom odrinila. Omenjeni poroki se nam prav iz srca smilijo; konec bo pač ta, da bodejo dolgo pomnili, kdaj so prevzeli poroštvo 24000

kron za ta nepotrebni konzum. Te reveže ima na črni svoji vesti veleznan gospod dohtar Žlindra-Šusteršič! Tako pa se bode godilo vsem konzumom. Blago se jemlje na kredo in zopet na kredo, potem pa, ko veter popiha, pade vse skupaj in konec pesmi je — ljubi kmet, zdaj pa plačaj, le plačaj, plačaj vse, kar je zakrivil gospod kaplan, ker se je hotel izučiti tudi za komija!

V katera drevesa ne trešči? Najmanj vdarja strela v brezo in zato se hite ljude skrit pod brezo, ki je semintja nalašč za to zasajena ob potih. Dalje vdari tudi strela redkokdaj v oreh, lipo, bukev. V drevesa, ki imajo v sebi veliko skrobovine, vdari strela pogosto. Taka so: javor, hrast, jesen in topol.

Zunanje novice.

Premetena ciganka. Neki kmetici je nedavno umrl mož, in ona se je bala, da je, ker je rad preklinjal in žgauje pil, prišel v pekel. Nekega jutra pride k njej ciganka in jo poprosi milodara. Kmetica se je usmili in ji zares podeli nekaj malega. Ciganka pa reče: „Nič ne žalujte, draga mamica, vaš mož ni v peklu, temveč v vicah je! Tem mukam pa ste edino le vi krivi. Ako bi vi hoteli plačati 40 kron, bi ga jaz spravila z vic v nebesa!“ Kmetica ciganici zares da 40 kron in ta odide. Par dni pozneje pride ciganica zopet in reče: „Dobro je šlo z vašim možem, zdaj je že malone popolnoma v nebesah, samo noge še ima v vicah. Ako boste plačali še zopet 50 kron, še bodem napravila, da še pridejo noge z vic v nebesa!“ Kmetica poišče vse predale in našteje ciganici še 50 kron. Ciganica je odšla, a kmetica je dolgo čakala, če bo prišla ona ali pa umrl mož povedat ali že so tudi noge v nebesah ali ne. Ciganke ni bilo nazaj — kmetica se je potolažila in je vzela soseda, ki je bil vdovec, za — moža.

Potres. V kitajski pokrajini Turkestan je razsajal grozovit potres. Mesto Kašgar je večinoma razdjano, pod razvalinami so našli dosedaj nad 100 mrličev. Razdjane pa so tudi neštevilne vasi. Kolikor se da dosedaj dognati, je nad 1000 oseb mrtvih.

Uboj. Dne 25. avgusta je okoli 60letna Muhova Franca v Modričah, v konjiškem okraju, ubila in potem v gozt zavlekla svojega brata, katerega so našli še le 2. p. m. s smrečjem pokritega.

Lastnega brata ubil. Celovško porotno sodišče je obsodilo na štiri leta težke ječe baje v Postojno pristojnega Matijo Hudoroviča, ki je 25. septembra t. l. blizu Podkloštra na Koroškem v prepiru ubil svojega lastnega brata.

4 otroke umorila. V Stari Kaniži se je javila sodišču neka E. Port, ki je umorila štiri svoje otroke. Ko se je otrok rodil, ga je pustila tako dolgo stradati, da je umrl. Tako je storila s štirimi novorojenčki, in to na povelje moža, ki ni hotel imeti otrok. Ženo je vest preveč pekla, zato se je sama javila.

Z mačke golaž je priredil zadnji četrtek večer neki kuhar na Vrtači blizu Ljubljane. Ubil je 4 kilograme teškega mačka in iz mesa je skuhal

golaž, katerega je jedla cela rodbina. Otroci so rekli da tako dobro, kakor v četrtek zvečer, še niso nikdar večerjali.

Kitajski uredniški koš. Pri nas se odgovori pisatelju, kojega spis je nezrel kratko malo: „Ne sprejmemo“, „Ne ugaja“ ali enako. Na Kitajskem pa se v primeri z nami jako uljudni v tem oziru ter odgovori urednik pisatelju nesprejetnega spisa: „Z nepisnim veseljem smo prečitali vaš rokopis. Pri kostih svojih starih očetov prisegamo, da še nismo v svojem življenju čitali kaj krasnejšega in gotovo ne bomo. Če bi to natisnili, gotovo bi cesar ukazal, da se kaških 10000 let ne sme nič drugega tiskati, kajti mi nima tolike cene, kakor Vaš rokopis. Ker bi pa ako bi natisnili Vaš rokopis, niti mi, niti kdor drug ne smel nič drugega tiskati, vračamo vam rajše Vaše delo, da ga shranite. S tresočimi se rokami in solzami v očeh vračamo vam rajši Vaše papirje in najglobokejši ponižnosti prosimo desetstičkrat za odpustčanje.“ Dá, dá, Kitajci, Kitajci so čudni ljudje!

Svojevoljno lakote umrl. Kmet Jakob Gschiel, ki vajoč pri Dunaju, je izginil že pred 14 dnevi. Ker je imel raka v čreveh, so menili njegovi sorodniki, da se je sam usmrtil. In res so ga našli pred petimi dnevi mrtvega ob Raxi; umrl je svojevoljno od lakote.

Zagonetka iz Oblakov. V vasi Honnef pri Kolmar nad Reno je padel v pondeljek zrakoplav na tla. Čegar čolnicu se je našla samo kapitanova čapka. Čolnič je bil prazen in ves okrvavljen. O zrakoplavcih in izviru balona se ne more ničesar izvedeti.

Starost mačk. Predsednik nemškega društva za ohrano živalij v Nemčiji, Pohl, je obelodanil pri kratkim svoje izsledbe v opazovanju starosti mačk. Spoznal je, da je tudi pri mačkah mirno, brezdelno breskrbno življenje pogoj velike starosti. Alžirska gora-mačka, ki jo redijo na gradu Nimhenburgu, nedanjem bivališču nesrečnega, bavarskega kralja Ottona je doživela ravnokar 42. leto. Še pred dvema letoma je skotila mladiča, ki je bil razstavljen na mačji razstavi v Vratislavi.

Gospodarske stvari.

Ameriške trte za ilovnat svet. Pozimi mislim prekopati svet za vinograd, kjer ilovica prevladuje zato vprašam, ktero ameriško podlogo naj izberem za ilovnat svet in ktere vrste trte naj cepim? Vinogradi bo v nizki legi. Odgovor: V močno ilovnati zemlji bo kot podloga kvečjemu uspevala riparija portala. Za cepiče vam priporočamo beli burgundec kot vrsto, ki daje fino in močno vino, kot vrsto, ki daje veliko pridelka pa španjol, in če se je bati spomladanskega mraza, tudi silvanec, ki pozno ozeleni. Sicer je vsaka vrsta zelo odvisna od krajevnih razmer, zato vam priporočamo obrniti se za svet na potovalnega učitelja za vinstvo gospoda Beleta v Mariboru.

Koliko časa je bik raben za pleme? Bik postane dobro poraben za pleme šele v tretjem letu, a takrat je mlad. Čim starejši je, tem lepša so telečka in sicer najlepša v petem in šestem letu. To vse p

velja lo
rednih
Zg
mešani
zgodnje
krmsko
rdečo
neko
Zlasti
rada in
krmo s
krmljen
krmljen
prosta,
vsled
barjenj
saj ven
telje) v
delajo
potem
deva z
vspeva
in pa
obdelav
Zato
daje n
rženi al
jiti. Bo
četku v
ne ljub
povalja
dober
dežju,
se zav
kosi v
med cv
prejšnji
t. j. ko
daje do
ne v s
naših l
do poz
neče.
se dob
kje se
(marka

K
Pr
In
A
In
Pr
Še
Pe
Z
—

relja le, če se z bikom pravilno ravna, in je v izrednih slučajih bik tudi do 15 leta poraben.

Zgodnja turška detelja ali inkarnatka. Poleg mešanice, kosmate grašice in ozimne rži, ki dajeta zgodnjo pičo spomladi, lahko priporočamo, kot drugo zimsko rastlino, ki sponuja na spomlad dobro pičo, vleče (tudi turško) deteljo ali inkarnatko, posebno neko vrsto nje, zvano zgodnja švedska rožnata detelja. Zlasti ta rožna detelja daje krmo, ki jo ima živina rada in to zgodaj spomladi, tedaj v času, ko je za krmo sploh najbolj trda, tako je mogoče zimsko suho krmljenje vsaj za en teden preje nadomestiti s zelenim krmljenjem. Tudi je gojitev te detelje vrlo lahka in prirosta, tako dajo lahko pridelujemo kot strniščno rastlino, sled nje ni treba nič spreminjati kmetijskega kolo- varjenja. Slednjič ta detelja tudi zemljo še obogatuje; saj vemo vsi, da metuljčnice (in k tem spadajo detelje) vlečejo iz zraka nase obilno dušika, ki ga pre- meljajo kot hrano v svoje telo in puste po košnji potem precejšnjo množino dušika v zemlji. Kar za- čeva zemljo, ni rožnata detelja preveč izbirčna. Ne vspeva dobro le v preveč apneni, dalje v zelo mokri in pa v taki zemlji, katero po zimi mraz prehudo od- delava, ker v taki zemlji preveč rastlinic pozebe. Zato pa v dobri glinasti in globoki zemlji daje največji pridelek. Splošno vspeva dobro v dobri črni ali ječmenovi zemlji. Zemljo je treba dobro pognoti. Rožnata detelja se seje meseca septembra ali v za- četku oktobra. Treba tudi pripomniti, da rožnata detelja ne ljubi pri setvi zrahljane zemlje, zato je dobro jo povaljati z valjarjem; to je jeden prvih pogojev za dober vseh. Da seme raje vzkali, naj se seje po dežju, ali pred pričakovanim dežjem. Razsejano seme se zavleče in nato povalja. Inkarnatna detelja se seje v začetku meseca maja in sicer pred cvetjem ali pred cvetenjem, zakaj po odvetenji je kmalu iz sočnatih prejšnjih bilk sam les. Le tako, kot tu omenjeno — saj kot strniščna rastlina — sejana rožnata detelja daje dobiček, ne pa kot glavna rastlina in gotovo ne v slabi peščeni zemlji — kakor se včasih vidi po naših krajih, da si s tem že naprej zagotovi pravico do poznejšega tarnanja, češ; rdeča detelja neče pa- re. Kmetje poskusite enkrat s to deteljo. Seme se dobi v saki večji trgovini. „Štajerc“ pozve rad, če se dobi seme, priložiti je za odgovor znamka (marka)!

Pri večerji v farovžu.

Kaj mislite, — snoči sem jedel purana,
Pri mastni večerji sem v farovžu bil,
In sedel sem zraven gospoda kaplana,
A vince pa staro in sladko sem pil.

In ko so se lica nam nekaj razgrele,
Purana so bile že same kosti,
Še enkrat so kupice glasno donele,
Potem pa pobožno smo — molčali vsi!

Zdaj župnik se hitro malo odkašlja,
— „Gospodje predragi!“ takó je dejal,

„Res družba vesela se tukaj je znašla,
Sam Bog nam purana tega je dal!

A vendar pa bode pomisliti treba,
Da pride volitve razburjeni čas,
Ko prišel sem včeraj domov od pogreba,
Sem z Marburga dobil žalosten glas!

Premalo da delam takó se mi piše,
A vendar že nisem teden dni spal,
Kaplan je že hodil od hiše do hiše,
In glasov že dosti je skupaj nabral.

In Mica je naša tudi prosila
Pri vsaki „teticí“ za tiho pomoč,
Povsod je najboljšje obljube dobila,
Saj dosti teticíh v fari je koč!

Le — tistih ne morem za nas pridobiti,
Katerim oči je „Štajerc“ odprl!
Kaj hudega zna se iz tega še skliti,
Znabili napredni še — kmet bo prodr!

Potem bo za farovž huda se pela,
Puranov si pekli ne bodemo več,
In to je, kar grozne misli mi dela,
Še sladko to vince meni ni všeč!“

„Ne bode!“ tako je kaplanček zakričal,
„Saj kmetje so — trepasti vsi,
Ne bode! o tem sem dobro prepričan,
Ker bedasti kmet se nas preveč — boji!

Spominjamo lahko ga pekla in toče,
Pomagalo to je vedno do zdaj,
In v peklju, in v peklju, tam doli je vroče,
A kmetič želi si nebeški le raj!

Večerjali bomo zopet purane,
Ker to so nebesa odločila nam,
B o g živi vse dohtare, živi kaplane!
— A kmet pa nadležni živi se naj — sam!

Poslano.

L e s k o v e c: Klerikalni „častni občan“ Stoklas — ne boj se, da smo ti prizanesli in te pozabili, saj prideš na vrsto! Ali veš, kako si moral oditi od enega prejšnjih občinskih odbornikov, katerega si hotel prisiliti, da ti potrdi, da je on vedel, kaj je podpisal, ko so te imenovali za častnega občana? Ljubi „Štajerc“ le malo potrpljenja še, in svet bode tega „častnega občana“ videl v pravi luči! Varničan.

Pisma uredništva.

Sao Pavlo, Amerika. Gospa A. B.! Vprašali smo že g. J. I-a v Šošanju, in toraj čakamo odgovora, ker „Štajercu“ ni za kajho! Srčen pozdrav!

I. R. Chislon. Prosimo za daljši dopis, potem bodemo porabili z novim tudi zadnjega. Enega smo porabili. Pozdrav!

Kapelčan. Brez podpisa v — koš!

Boletina. En dopis smo porabili danes, drugi pride pri priložnosti! Hvala!

Dobje. Ni mogoče! Pozdrav!

Iz Smartna v Rožni dolini. Bodemo porabili po vo- litvah!

Loterijske številke.

Trst, dne 20. septembra: 60, 4, 53, 8, 43.
Gradec, dne 2. sept.: 60, 38, 88, 63, 14.

Štajerska
POGATSKA 79
KISELA VODA *Jempel-in Styria* vrecelc
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

Avenarijev karbolinej maža za les

proti gnilobi in gobi. Fabrika za karbolinej
R. Avenarius, Amstetten.
Prodaja se pri

Traun & Stiger v Celju in Stiger in Sin v Slov. Bistrici. 602

Učenec

ki je zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme v mešano trgovino pri **Josef Wutti** v Velenju (Wöllan). 681

Učenec

za pivovarno (Brauerlehrjunge), kteri je močen in dobro vzgojen, se sprejme v pivovarno pri **J. Nagele** v Velikovecu (Völkermarkt) na Spodnjem Koroškem. 634

Eden ali dva učenca

14 do 15letna, čvrsta, ki sta obiskovala ljudsko šolo, se takoj sprejmela v učenje pri **Johann Sager**-ju izdelovalcu krtač v Celju Bahnhofstrasse. 673

Resnična ženitna ponudba.

28leten fant, mizar, ki se razume tudi še na druga dela želi vzeti v zakon žensko, katera naj ima 2 do 3 tisoč kron dedščine. Ponudbe če mogoče s fotografijo naj se pošljejo do 5. oktobra pod naslovom: **Mizar H. H. S. 87** poste restante Uelenje (Wöllan.) 670

Kovaški učenec.

Mlad, močen fant, z dobrim obnašanjem, ki je najmanj 15 let star, se takoj sprejme kot kovaški učenec pri **Adolf Pogatschnig-u** kovaškem mojstru v Velikovecu (Völkermarkt) na Koroškem. 674

Kovaški učenec

15 do 18 let star, ki je močan, se takoj sprejme v učenje pri **Andrej Korba**, preje Turšak v Ptuj, farbarske ulice št. 4. 688

Učenec

se takoj sprejme v učenje v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe naj se pošljejo na gosp. **Matiya Eöschnigg**, trgovec v Rogaški Slatini (Rohitsch-Sauerbrunn) 689

Lep bicikel

se takoj po ceni proda. Naslov pove uredništvu „Štajerca“. 690

Klobučarska obrt

za štiri pomočnike z vsem orodjem in z izvrstnimi, še skoraj novimi formi iz tovarne, na dobrem prostoru, se zaradi boleznih lastnika prav po ceni proda Naslov pove uredništvu „Štajerca“. 685

Dve lepi hiši v Celju

ste na prodaj. V eni se nahaja gostilna s tobačno zalogo; v drugi je lepo stanovanje z vrtom. Prodajo se obe skupaj ali tudi vsaka posebej. Ponudbe naj se pošljejo: **Štev. 40 poste restante, Celje.** 683

Posestvo

se proda tik glavne ceste, pol ure od Slovenske Bistrice. Hiša obstoji iz treh sob, kuhinje, kleti. K temu spadajo velika kolarnica, svinjski hlev brajde in sadno drevje. Cena je 950 gold. Več pove **Alojz Auer** v Slovenski Bistrici. 687

Proda se posestvo,

katero meri blizu 11 oralov (joh). Na njem stoji prostrana zidana hiša Hlevi so tudi zidani, ter imajo dovolj prostora za 25 glav živine. S posestvom vred se proda tudi vsa orožje in pa vsa živina. Cena je nizka, ker hoče prodajalka drugo posestvo kupiti. Posestvo je oddaljeno od mesta Ptujja kakih deset minut. Naslov (adres) pove uredništvu.

Resnična ženitna ponudba.

40letni samski mož trgovec, ki ima 2000 kron gotovine, bi se rad priženil k vdovi ali pa k deklici, katera ima kako štacuno ali pa oštarijo. Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom „**Trgovec 2000**“ na upravništvu „Štajerca“. 692

Na kosček sladkorja vzame se, kadar je potrebno, 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama

da se pospeši prebavljanje, povzroči tek in pokrepča želodec. Dobiva se v lekarnah — S pošto, pošiljnice prosto 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 in 6 kapljic. Lekarnar **Thierry (Adolf) LIMITED**, lekarnar pri „Angelju varhu“ v Pregradi pri Rogi Slatini. — Sviri se pred ponarejanjem in naj se na v vseh kulturnih državah registrirano zeleno nunsko znamko, in na v klobučarski zaklopek s vtisnjeno „Allein echt“, kot dokaz pristnosti

Pristne klosterneburške vage za m

po direktorju **A. W. Babo** z merilnim cilindrom ali brez njega, kor tudi navadne vage za mošt po **Wagnerju** od 90 v in dalje, priporoča

Jos. Gspaltl
zlatar in optiker v Ptuj.

Prasičji redilni prašek.

Čenjeni gospod! Moje svinje niso zrle in so bile mršane. Slučajno dobil sem od nekega mojih ljudij za poskušnjo en vitek prasičjega redilnega praška; in čuditi se je, jaz svojim svinjam ne morem od tega časa zadosti s krmo postreči, tako hlastno in se jako debelijo. To je povzročil ta izvrsten redilni prašek, katerega iz hvaležnosti vsakomur najtopleje priporočam. Prosi da mi takoj pošljete po pošti 5 zavitkov takega redilnega praška. S spoštovanjem

31./10 1901. **Jožef Englišch**, železniški mojster, Belišče v Slavoniji

Ta prepis se popolnoma tako glasi kakor original, pisano dopisnici, katera je markirana s 4 filari in z 2 vinarskima markama Ljubljana. 3./10. Spoštovanjem **Ivan Plantan**, c. kr. not.

Pri zdravih svinjah, so li iste stare ali mlade, zadostuje en vitek doktor pl. **Trnkoczy-jevga prasičjega redilnega praška za 50 vinarjev**, da postanejo mesnate, debele in mastne. Meso postane tudi okusnejše. Pet takih zavitkov velja samo 2 kroni.

Dobiva se v vseh trgovinah, ako pa ne, pa po pošti Naslov se glasi

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.

Redka prilika.

400 kosov za 1 gld. 80 kr

Ena draž. pozlačena 36 ur natančno tekoča lepa anker-ura z kazalno sekunde, za katero se jamči tri leta, 1 eleg. verižica za gospode, 1 srebrni prstan za gospode ali dame z zlahtnim kamnom, v ognju nepočen, 1 par pravih srebrnih uhanov, oboje ces. kr. puncirano, 1 nastavek za smodke z bernstajnom, 1 garnitura manšetnih in spagumb iz double-zlata, patentovana zapon 3/0, zlata, 1 f žepni nož usujata možnja, 1 prakt. žepno toaletno zrcalo z etujem, 1 f tintnik, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 spisovnik za pisma, porabe vsakogar, 36 komadov kin. čudežnih svetlic 3 kom. čudovitih kovanj, ki vzbujajo smeh in še 300 različnih predmetov, ki se potrebujejo. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje samo 1 gld. skoz razpošiljavnico **Ch. Jungwirth, Krakow, F. Risiko izključen.** Za najočje se vrne denar.

Za prodati je malo posestvo.

na katerem stoji mala hiša. K posestvu spadata dva oral (2 joha) To posestvo je skoraj eno uro od Ptujja oddaljeno. Pripravno je bolj za krčmo ali kramarjo. Lahko se na njem redi tudi živina, pa je posestvo v vsakem oziru jako prilično. Cena 500 gold. Vknji (intabuliranih) je 200 gold. Naslov (adres) pove uredništvu „Štajerca“

Sta
pe
500
Prosimo, pridite gledati
tri g
napr
500
Opo
zlata
000

Stavbinsko Dietrich Dickstein & Wilhelm Higersperger
 arhitekta in mestna stavbinska mojstra, **Celje**, Ringstrasse 10
podjetje.

priporočata se za prevzete in izvršitev vseh v njihju stroko spadajočih del. Pojasnila na željo radovoljno. Načrte (plane) in tehnične nasvete po najkulantnejših pogojih.

Vsakemu poljedelcu se priporoča
„dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino-
rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mlekarstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598
 glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1
 tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
 priporoča svoje

ure, prstane, veri-
žice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske
 žepne ure iz nikelnja za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

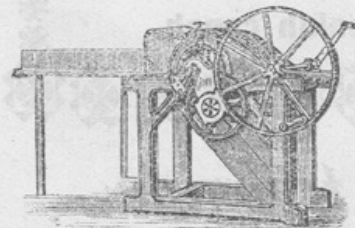
Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
 izboljšane

vitále (Göpel)
mlatilnice

z najnovjšimi podlagami
 (lagerji), lahko tekoče

Dalje **stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.**

Kupecu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastonj.

Najizvrstnejši in priznано najboljši
plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,
brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,
 poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,
stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,
 grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,
 patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.
Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,
 mlini za sadje in grozdje,
 stroji za obiranje grozdja,
stroje za rezanico,
 na valjčkih in z mazljivimi tečaji,
 jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,
 reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó. Dobivajo in ogledajo se tudi pri **Franz Makesch-u** v Ptujih.

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na viti in za na par.
víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet. trijerji za roškanje turšket.

Najnovejši mlini za čiščenje žita
 Samotvorne patentovane
 brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„**Syphonia**“, prenesljive
 štedilne peči,
 parniki za krmo,
 preše za seno in slamo
 na roko, pritrldjive in za prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fuzline na par. 850 delavcev.

Dunaj, III Taborsstrasse št. 71.

Odklikovana s brez 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetlinami na vseh večjih razstavah.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. 558

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v Ptujju

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje

kakor: mošanske, renetke, butelice, ananos, pariške rambour, lederce in vsakovrstne druge jabolke; dren, česmiv, hruške, slive, breskve, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobe, hren, salato, murke, zelje, leneno in repno seme, živo in pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnjje, suhe slive in jabločne krlje i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Mešana trgovina

na glavnem trgu v Rogatecu, prav izvrstna, že dolgo znana, se zaradi starosti lastnika po jako nizki ceni prodaja
 Vpraša naj se pri

Karl Ferschnig-u v Rogatecu. 672

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin
 Most (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . . . gld 3-75
 Prava srebrna remontoarka . . . . . „ 5-80
 Prava srebrna verižica . . . . . „ 1-20
 Nikelnasti budilec . . . . . „ 1-95
 Moja trdka je odklikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tiroč in tisoč priznalnih pisem.

Ilustrirani katalog zastojin poštneine prosto. 510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodí. — Naravnost brez prekledanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali

Ant. Rebek, konc. agent
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

Pepel od skurjenega lesa kupuje **W. Blanke** v Ptujju.

Št. 36

D
 v Ma
 voda
 kom,
 jersk
 julija
 U
 bra c
 do 6
 tega
 platz
 nesej
 šolsk
 zdrav
 teljsk
 pride
 sedaj
 popis
 dovol
 E
 Iz po
 kater
 vstop
 mora
 sveta
 E
 Proš
 teh p
 natek
 V
 sprej
 teval
 ronat
 geog
 prirod
 nega
 iz ro
 da s
 prič
 s po
 I
 kot
 vens
 dne

Št. 36362.

Razglas.

Dne 1. oktobra tega leta se bode odprl v Mariboru 1. letnik deželnega učnega zavoda za učiteljice z nemškim učnim jezikom, kateri zavod se je od visokega štajerskega deželnega zbora v seji dne 24. julija tega leta vstanovil.

Učenkam se je javiti dne 27. septembra od 9 do 12 ure predpoldan in od 3 do 6 ure popoldan v pisarni ravnateljstva tega zavoda (dekliška šola III. Tapainerplatz Maribor). K vpisovanju naj se prinesejo a) krstni ali rojstni list, b) zadnje šolsko spričevalo, c) spričevalo od uradnega zdravnika, da je učenka telesno za učiteljski stan sposobna, d) Ako prosilka ne pride iz katere javne šole mora svoje dosedajno naravnost skazati, tudi da se je v lepopsju v risanju in v ročnih delih že dovolj izurila.

Prosilke morajo biti stare najmanj 15 let. Iz posebno važnih vzrokov se prosilkam, katerim še manjka 6 mesecev do 15. leta vstop lahko dovoli. Za to dovoljenje pa morajo imeti potrdilo od deželnega šolskega sveta.

Pri vpisovanju se mora plačati 10 K. Prošnje za pomanjšanje ali pa celi popust teh prispevkov se morajo poslati na ravnateljstvo tega zavoda.

Vsaka učenka se mora podvreči strogi sprejemni skušnji, da s tem dokaže zahtevano znanje. Učenke se skušajo iz veronauka, iz nemškega učnega jezika, iz geografije iz zgodovine in naravoslovja prirodoslovja iz računanja in geometričnega oblikoslovja, iz lepopsjsja, risanja in iz ročnih del. Tudi se bode na to pazilo, da so učenke muzikalične, in če je od njih pričakovati, da bodejo po svojem poslubu s podučevanjem muzike napredovale.

Razen učnega jezika se bodeta tudi kot prosta učna predmeta predavala slovenski in francoski jezik.

Sprejemne skušnje se bodejo vršile dne 29. in 30. septembra t. l.

Gradec, dne 11. septembra 1902.

Od štajerskega deželnega odbora.

W. Blanke

v Ptuiju

glavni trg št. 6
nasproti nemške farne cerkve.

ogerska ulica št. 6
nasproti velike vojašnice.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig.

Zaloga
kart.

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih vpisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic papirja za zavijanje itd. itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na drobno in na debelo.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva itd. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po nizkih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom tvrtk, računi, vizitnice, naslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe, štamplije iz kačuha in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju in po raznih cenah.

Velika zaloga

slovenskih pripovednih knjig

zelo zanimivo in lepo za čitati. Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma preskrbi.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni izveršitvi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natis na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila. 655

Franz Sodja

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Perlach in Unter-Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša doveršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. Ve like ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur za-stonj in poštnine prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau)

obrestuje vloge po 4½% in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma

4½% obresti.

Ravnateljstvo.

656

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec

v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Jos. Gspaltl

Ptuj

Cerkvena ulica štev. 16.

zlatar, srebrar, optiker in urar

priporoča svojo

obilno sortirano zalogo

588

v blagohoten obisk.

Vsakovrstna popravila zlatnine in srebrnine, optičnega blaga in ur se zvršijo hitro in po ceni.

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in 1 par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošiljamo proti poštnemu povzetju. Zaloga čevljev

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Najboljše in najbolj pripravno sredstvo za uničevanje muh je in ostane ameriški papir za muševanje „Tanglefoot“

Dvojna pola 8 krajcarjev. Za prekupee posebno znižane cene. Dobiva se pri

Jos. Kasimir-u

trgovina s špecerijskim, meterijalnim in barvnim blagom v Ptujju poleg „Štajerca.“

Vse v to stroko spadajoče blago je vedno po najnižjih cenah v zalogi.

Brata Slawitski

v Ptujju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni

- Singer A . . . . . 70 K —
- Singer Medium . . . . . 90 „ —
- Singer Titania . . . . . 120 „ —
- Ringschifchen . . . . . 140 „ —
- Ringschifchen za krojače . . . . . 180 „ —

- Minerva A . . . . . 100 „ —
- Minerva C za krojače in čevljarje . . . . . 160 „ —
- Howe C za krojače in čevljarje . . . . . 90 „ —
- Cylinder Elastik za čevljarje . . . . . 180 „ —

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Hmelove cime

(Malzkeime)

prodaja v večih množinah pivovarna

Tomas Götz

v Mariboru.

678

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zaved.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

463

TRAUN & STIEGER v Celji.

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštnino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslata je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridene svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

Ker „Štajerca“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „Štajerc“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

Trgovina z barvami in ščetinarstvom.

J. Sorko

Ungartorgasse 4 slikar in barvar Herrengasse 10
nasproti velike kasarne. **v Ptuj.** zraven Osterberger-ja.

Najnižje cene!

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina, lakov, sikatifa, brunolina, laka za polituro, laka za usnje in železo, papirja za fladrati. Prodaja šablon, zlate, srebrne in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva stofe, rute i. t. d.

Ščetinarsko blago.

Priporočam vsakovrstne pinzelne in pripravo za lazuro, krtače, za obleko, krtače za glavo, za čevlje snažiti; konjske krtače iz čiste konjske žinje, krtače za govedo snažiti, gobe za vozove snažiti, gobe za šolarje, pasje biče, gajželnike, vso pleteničarsko blago i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno znižane čene.

Prevzamem tudi vsakovrstna slikarska in barvarska dela.

584

S spoštovanjem

J. Sorko.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inženier in oblastveno aut. mestni stavbenški mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzema ta firma tudi brezhibno postavljanje masin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje, petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth
inženier in oblastv. aut. mestni stavbenški mojster.

523

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Tisk: W. Blanke v Ptuj.

Prav lepo in v najboljšem vinskem kraju (okoli Maribor) se nahajajoče

posestvo

z hišo (Herrenhaus), 3 viničarijami, prav lepo kmetijsko 14 oralov (johov) vinograda, 6 1/2 oralov njiv, 5 oralov sadnega vrta, 12 1/2 oralov prav izvrstnega travnika okoli 6 oralov spašnika, 17 3/4 oralov hoste za svinje. Vse to se s pilnimi pridelki **proda za 40.000**. To posestvo prodaja se tudi na drobno. Vpraša naj se pri

Albin Pristernik-u

v Mariboru Burggasse števil. 4

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkrijujajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreves: jabolke po K 1.— do 1.20.—, hruške po K 1.20 do 1.60.—, boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za literarno Oskrbništvo Marenberg (Gutsverwaltung Marenberg). Tam dobimo tudi jorkširski plemenski prašiči.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj

zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in kati i. t. d.

Uredništvo v gle

Štajerc izh datiran z

Do

Rokopisi se najdalje do tične

Štev. 21

K teri bo šel v volilni takeg

slance voli v v bliž možen niso z imeli

progl začele

možje govarj golaž nam, sede s dohtar

želode drago in na

jim da kakor

ker ti